

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Martin Vraštil
Téma práce:	Obecné opatření proti vyhýbání se daňovým povinnostem
Rozsah práce:	269 184 znaků, tj. cca 150 normostran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	22. 11. 2022

1. Aktuálnost (novost) tématu

V předložené diplomové práci se diplomant věnuje specifické problematice náležející do oblasti daňového práva vnitrostátního i mezinárodního. Jedná se o téma relativně nové (do českého a unijního právního řádu vnesené před několika málo lety), navazující na recentní aktivity OECD a EU na tomto poli (BEPS, ATAD, MLI). Jedná se rovněž o téma aktuální, a to zejména s ohledem na jistou neustálenost výkladu pozitivního práva v tomto ohledu. Téma je proto velmi vhodné k podrobnějšímu zkoumání a diplomantův výběr tohoto tématu lze označit za chvályhodný.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Diplomantem zvolené téma a jeho kvalitní zpracování jsou relativně náročné na teoretické znalosti (zejména z oblasti vnitrostátního i evropského daňového práva, jakož i ekonomické teorie zdanění) i na potřebné poznatky z aplikační praxe. Diplomant osvědčuje relativně dobrou úroveň zvládnutí těchto oblastí. Z použitých metod dominuje v předložené práci metoda deskriptivní, přítomna je rovněž metoda analytická.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se diplomová práce skládá – vedle úvodu a závěru, jakož i obligatorních formálních částí (čestné prohlášení, obsah, seznam použitých zkratk, seznam použitých zdrojů, jakož i přehledy klíčových slov a abstrakty v češtině a angličtině) – ze tří hlavních kapitol (pojmenovaných Snižování daní daňovými subjekty, GARR v EU a GAAR v České republice), dále členěných na menší úseky (podkapitoly dvou úrovní). Toto členění práce je vhodné a logické, byť určitou drobnou výhradu lze mít k přílišné rozsáhlosti a malému počtu hlavních kapitol práce.

4. Vyjádření k práci

Po obsahové stránce je předložená diplomová práce vcelku zdařilým dílem. Diplomant se v ní na uspokojivé úrovni vypořádává s nelehkou a dosti komplexní problematikou, přičemž vedle samotného popisu právně a fakticky nejednoduché materie (který tvoří majoritní část práce) podává místy i svou analýzu této materie a formuluje vlastní závěry. Po formální stránce je předložená diplomová práce na dobré úrovni, byť není zcela prosta některých méně významných pochybení (detailněji níže). Celkově je tedy možno označit předloženou diplomovou práci za kvalitní dílo, které dostatečnou měrou splňuje požadavky kladené na daný typ kvalifikačních prací.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Obvykle sledované cíle tohoto typu kvalifikačních prací i vlastní cíle vytyčené diplomante v úvodu jeho práce předložená diplomová práce splňuje.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	<p>Diplomant samostatně identifikoval vybrané relevantní aspekty a problémy, jakož i prameny dotýkající se zvoleného tématu diplomové práce. S poněkud menší, avšak přijatelnou mírou samostatnosti pak tyto aspekty a problémy zpracoval, přičemž se snad až do příliš velké míry opíral o použité prameny.</p> <p>Protokol o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce v systému Theses.cz vykázal podobnost s nemalým počtem (70) jiných dokumentů, přičemž však vykázaná míra podobnosti není u žádného z nich vyšší než 3 % a celková míra podobnosti je vyčíslena na 29 %. Při bližším námátkovém zkoumání lze konstatovat, že podobnost je u přezkoumaných materiálů identifikovaných protokolem dána názvy či krátkými citacemi nebo reprodukcemi použitých nebo odkazovaných právních předpisů, judikátů a dalších relevantních zdrojů, na které diplomant vesměs řádně odkazuje. Uvedenou malou míru podobnosti nelze považovat za závadu předložené diplomové práce a lze ji plně akceptovat.</p> <p>Rovněž z kontroly textu v systému Turnitin, který vykázal nejvyšší míru podobnosti s jiným textem na úrovni 3 % a celkovou míru podobnosti 34 %, nevyplývala žádná pochybnost o diplomantově korektnosti v zacházení s použitými prameny při vypracování předložené diplomové práce, když většina, ne-li všechny pasáže označené jako podobné mají charakter citací nebo poznámek s odkazy na použité zdroje.</p>
Logická stavba práce	Diplomová práce je z hlediska systematického vhodně logicky a ústrojně členěna (s drobnou výhradou uvedenou výše).
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomant pracoval s rozsáhlým okruhem literatury, v němž jsou zastoupeny prameny internetové i zahraniční a cizojazyčné. Na použité prameny diplomant odkazuje v rozsáhle dimenzovaném poznámkovém aparátu své práce. Jeho citace jsou většinou korektní a v souladu s citačními normami a uzancemi. Jako jedinou výhradu je třeba zmínit skutečnost, že v odkazech na internetové zdroje diplomant oproti citační normě neuvádí datum náhledu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka diplomantovy analýzy ve vztahu k tématu je přijatelná a v zásadě splňuje očekávání kladená na kvalifikační práce tohoto typu, nicméně

	vzhledem k jinak svědomitému zpracování tématu mohla být i větší.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava předložené práce je dobrá. Práce neobsahuje žádné tabulky ani grafy.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň předložené práce je velmi dobrá. V práci je obsaženo jen minimum ortografických pochybení (např. velké písmeno ve slově Unie na str. 50 nebo absence správného skloňování slova euro na str. 12 a dalších).

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- K textu na str. 18 a n.:
Jak by diplomant odlišil instituty zneužití práva (*abuse of law*) v daňové oblasti a vyhýbaní se zdanění (*tax avoidance*)? Nebo považuje oba tyto výrazy za označení jediného právního institutu?
- K textu na str. 93:
Diplomant při hodnocení evropských unifikačních směrnic pro oblast daní z příjmů uvádí, že „Z různých ustanovení IRD, MD i PSD vyplývá, že se tyto vztahují pouze na právnické osoby, nikoli na osoby fyzické“. Mohl by se nad univerzálností tohoto svého tvrzení zamyslet a případně jej korigovat např. ve světle článku 8 MD?
- K práci obecně:
Diplomat ve své práci zcela pomíjí problematiku GAAR v mezinárodních daňových smlouvách. Mohl by se k této problematice alespoň stručně vyjádřit ústně? Může mít GAAR nějaký dopad na účinky a výklad mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění a pokud ano, jaký?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Diplomovou práci i přes výše uvedené výhrady doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Diplomovou práci navrhuji hodnotit – v závislosti na úspěšnosti ústní obhajoby – klasifikačním stupněm „ velmi dobře “ až „ výborně “.

V Praze dne 11. 1. 2023

JUDr. Petr Kotáb, Ph.D.
oponent diplomové práce